

DEMÀ
Josep Ramoneda

Salvador Cardús

Què significa votar

És habitual que les nostres conviccions democràtiques s'estovin quan no ens agraden els resultats d'unes eleccions. Si les nostres preferències no triomfen a les urnes, llavors recorrem als pretextos habituals. Els electors són ignorants. La (nostra) campanya electoral ha estat desastrosa. Les enquestes enganyen. Els mitjans de comunicació manipulen. La cultura democràtica és terriblement deficient. El franquisme polític és viu. El racisme i la xenofòbia ho embruten tot. Qualsevol cosa abans de reconèixer que som pocs.

ARA QUE JA HAN PASSAT uns dies de les darreres eleccions, és hora que ens les mirem amb una mica més de serenitat, mentre esperem les documentades anàlisis dels experts. I per començar cal tenir present que uns resultats electorals no donen la raó; només donen el govern, i en legitimen l'exercici. És cert que hi ha qui vota segons les seves conviccions, però, en general, ho fem segons els nostres interessos, per fidelitat a unes sigles ni que hi estiguem empenyats, per la confiança en un cap de llista o per afavorir una majoria de govern –o impedir-ne una altra– encara que ens hàgim de tancar el nas. Les interpretacions d'uns resultats com a expressió d'un vot d'adhesió a la ideologia o la pràctica política del partit que el rep són errònies.

EN SEGON LLOC, és raonable pensar que una cultura democràtica feble afavoreix un vot acrític. Però si aquest fos l'argument principal, llavors també caldria aplicar-se'l quan es forma part de la majoria. Si valgués per explicar per què guanya el PP, hauria de valer quan guanya Junts pel Sí. Si no, cal entendre les raons dels adversaris electorals, i això sempre fa costa amunt. Per exemple, per al 26-J, Ferran Sáez en donava una de ben plausible a l'ARA: l'“*antes corrupta que rota*”. En l'ordre de prioritats, molts electors d'allà i alguns d'aquí van creure que la unitat d'Espanya, vista com un fet essencial, era més rellevant que la corrupció, entesa com un fet circumstancial. I això afavoria el PP i, sobretot, perjudicava Podem per haver contemporitzat amb un possible referèndum d'autodeterminació a Catalunya. Un argument, per cert, molt més creïble que el de l'impacte del Brexit, només entès per una petita part de l'electorat. En canvi, la defensa de l'interès nacional, l'entenguí com l'entenguí cadascú, sempre sol situar-se en primer lloc. Aquí, als Estats Units, al Regne Unit o a Àustria.

PERE TORDERA

.....
Molts electors
van creure que
la unitat
d'Espanya era
més rellevant
que la corrupció

TAMBÉ ÉS significatiu que, de tots els esforços que fan els mitjans de comunicació per interpretar els resultats d'unes eleccions i les motivacions dels votants, gairebé cap fa autocrítica respecte del resultat de la pròpia posició. És típic dels mitjans de comunicació voler fer invisible el seu biaix polític. Però seria interessant veure com valoren la seva *participació* electoral. Sigui com sigui, és obvi que l'impacte electoral dels biaixos informatius dels mitjans clàssics va de baixa, i que el vot sembla emancipat de les audiències de les grans capçaleres, emissores de ràdio i canals de televisió. No sabem què passaria sense la seva influència, però sabem que la que tenen no s'ajusta a allò que acaba passant.

VOTARTÉ POC A VEURE amb donar una opinió. L'opinió és gratis, no té conseqüències. En canvi, votar és voler que passin coses. I, amb encert o no, els electors fan càlculs sobre les conseqüències dels seus vots. La tendència dels partits a apropiarse'ls, com si els vots avalessin les seves idees i les seves pràctiques, és del tot equivocada. I d'aquí se'n solen derivar els més grans errors tàctics i estratègics. Els resultats del 26-J també es poden llegir en aquesta clau: uns partits, els que han guanyat vots, van entendre més bé el 20-D que els que n'han perdut.